

Sygn. akt III AUz 127/15

POSTANOWIENIE

Dnia 28 maja 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach

III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący :	SSA Jolanta Pietrzak
Sędziowie :	SSA Irena Goik
	SSA Antonina Grymel

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

sprawy J. G. (1) (J. G. (1))

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

przy udziale zainteresowanych W. C., E. G., J. G. (2), M. M. (1), M. M. (2), J. G. (3), K. P. (1), K. P. (2), I. R., D. S., E. W., A. W. (1) oraz A. W. (2)

o podleganie ubezpieczeniom społecznym i o składki

w związku z zażaleniem zainteresowanej D. S.

na postanowienie Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach

z dnia 27 stycznia 2015r., sygn. akt XI U 730/14

w przedmiocie zwrotu utraconych zarobków i kosztów podróży

postanawia: oddalić zażalenie.

/-/ SSA I. Goik /-/ SSA J. Pietrzak /-/ SSA A. Grymel

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt III AUz 127/15

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach postanowieniem z dnia 27 stycznia 2015 roku w sprawie o sygn. akt XI U 730/14 oddalił wniosek zainteresowanej D. S. o zwrot utraconych zarobków i kosztów podróży z tytułu stawiennictwa na rozprawie w dniu 20 stycznia 2015 roku.

W uzasadnieniu wskazał, iż w dniu 20 stycznia 2015 roku zainteresowana D. S., zgodnie z otrzymanym wezwaniem, stawiła się na rozprawę w Sądzie Okręgowym w Katowicach. Tego samego dnia zainteresowana złożyła wniosek o zwrot utraconego zarobku w kwocie 102 zł oraz o zwrot kosztów podróży na trasie K. - W. w kwocie 1.278 zł. Do w/w wniosku dołączyła kserokopię dwóch pism sporządzonych w języku niemieckim, z których żadne nie stanowi zaświadczenia pracodawcy dotyczącego zarobku utraconego przez D. S. z tytułu stawiennictwa w Sądzie w dniu 20 stycznia 2015 roku lub dowodu potwierdzającego faktycznie poniesione przez nią koszty podróży do Sądu.

Sąd I instancji, powołując się na art. 477¹¹ § 1 k.p.c. w z w. z art. 91, art. 101, art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U.2014.1025 j.t.), stwierdził, że z brzmienia powyższych przepisów jednoznacznie wynika, iż stronie przysługuje wyłącznie zwrot kosztów podróży i to tylko w przypadku, gdy równocześnie korzysta ona ze zwolnienia od kosztów sądowych oraz jej osobiste stawiennictwo zostało nakazane przez sąd.

W konsekwencji uznał, że brak jest podstaw prawnych do zwrotu zainteresowanej D. S. - jako stronie niezwolnionej z kosztów sądowych - zarówno kosztów podróży, jak też utraconego zarobku lub dochodu.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniosła zainteresowana D. S., podnosząc, że podczas składania wniosku o zwrot kosztów dojazdu poinformowano ją w informacji, iż dołączone przez nią dokumenty są wystarczające.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Apelacyjny w całości podziela ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd I instancji oraz słuszność jego rozstrzygnięcia.

Analizę prawidłowości zaskarżonego orzeczenia rozpocząć wypada od wskazania, że kluczową kwestią do rozstrzygnięcia w niniejszym stanie faktycznym jest to, czy w ogóle zainteresowanej jako stronie postępowania - która nie została zwolniona od kosztów postępowania sądowego - przysługuje w stosunku do Skarbu Państwa roszczenie o zwrot kosztów podróży oraz utraconego zarobku za stawiennictwo na rozprawie na wezwanie Sądu.

Jak słusznie zauważył Sąd I instancji, na gruncie postępowania w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych zainteresowanej D. S. przysługuje zgodnie z treścią art. 477¹¹ § 1 k.p.c. status strony. Z kolei, według art. 91 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U.2014.1025 j.t., dalej jako ustawa o kosztach sądowych) w wypadku, gdy obowiązujące przepisy przewidują przyznanie stronie należności w związku z jej udziałem w postępowaniu sądowym, należności te przyznaje się stronie w wysokości przewidzianej dla świadków.

Treść przytoczonego przepisu, a zwłaszcza zawarte w nim sformułowanie „gdy obowiązujące przepisy przewidują”, wskazuje na konieczność istnienia dodatkowego uregulowania, które dawałoby stronie (zainteresowanej) możliwość uzyskania od Skarbu Państwa - we wskazanych sytuacjach procesowych - zwrotu poniesionych przez nią kosztów.

Zdaniem tegoż Sądu Apelacyjnego, sam przepis art. 91 ustawy o kosztach sądowych nie stanowi samodzielnej podstawy zwrotu należności stronom (zainteresowanym) postępowania. Przy czym, nie sposób uznać, że przez zamieszczone w tym przepisie sformułowanie „przyznaje się stronie w wysokości przewidzianej dla świadków” przepisy

art. 85 do 87 ustawy o kosztach sądowych, na których podstawie świadkowie mogą domagać się zwrotu wymienionych w tych przepisach należności, stają się dla stron taką - wymaganą przez przepis art. 91 ustawy o kosztach sądowych - regulacją. Odesłanie to bowiem ma jedynie na celu umożliwienie stronie (zainteresowanemu) oraz podmiotowi dokonującemu zwrotu należności ustalenie kwoty tej należności, której zapłaty może żądać strona (zainteresowany) na podstawie innych obowiązujących przepisów.

Takim „innym obowiązującym przepisem”, który określa sytuacje procesowe, w których można dokonać zwrotu określonych należności stronom (zainteresowanym) jest art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy o kosztach sądowych. Obowiązek ponoszenia przez Skarb Państwa wydatków strony (zainteresowanego) został jednak w tym przepisie ograniczony do wydatków w postaci kosztów podróży strony zwolnionej od kosztów sądowych związanych z nakazaniem przez sąd jej osobistym stawiennictwem.

Jeżeli więc sąd z urzędu postanawia wezwać do osobistego stawiennictwa stronę (zainteresowaną) zwolnioną od kosztów sądowych albo na skutek uwzględnienia wniosku takiej strony, służy jej prawo żądania zwrotu kosztów podróży tak, jak świadcowi (art. 5 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 91 ustawy o kosztach sądowych). W pozostałych przypadkach strona (zainteresowana) tymczasowo sama pokrywa koszty swojego dojazdu na rozprawę, które potem podlegają uwzględnieniu i rozliczeniu wedle ogólnych reguł przewidzianych w art. 98 § 2 i 3 k.p.c.

Uwzględniając powyższe rozważania, nie budzi wątpliwości, że stronie (zainteresowanemu) przysługuje względem Skarbu Państwa jedynie roszczenie o zwrot kosztów podróży do sądu i to wyłącznie w przypadku, gdy strona (zainteresowany) została chociażby częściowo zwolniona od kosztów sądowych oraz stawiła się na czynności sądowe na wezwanie sądu.

Na gruncie niniejszej sprawy zainteresowana wprawdzie rzeczywiście stawiła się na rozprawę na wezwanie Sądu, jednak nie została w żadnym zakresie zwolniona od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych. W związku z tym, brak było podstaw prawnych do uwzględnienia wniosku zainteresowanej zarówno co do zwrotu kosztów podróży, jak i utraconego zarobku. A co za tym idzie, nie miały żadnego znaczenia dla prawidłowego rozstrzygnięcia w tej sprawie dołączone do wniosku dokumenty wskazujące na wysokość poniesionych przez zainteresowaną kosztów w związku ze stawiennictwem na rozprawie.

Z tych względów, zażalenie należało oddalić na mocy art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.

/-/ SSA I. Goik /-/ SSA J. Pietrzak /-/ SSA A. Grymel

Sędzia Przewodniczący Sędzia

JR